

Tarybos sekretoriatas

2009-11-19 Nr. TMS-88
1148

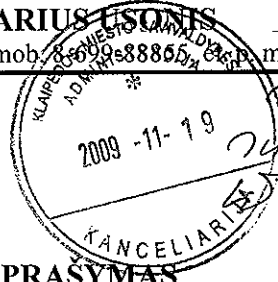
KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS

NARYS

MARIUS USONIS

Liepų g. 11, LT-91502 Klaipėda, mob. 8-699-88865, e.p. marius.usonis@klaipeda.lt

Klaipėdos miesto merui,

P. V. Pleckaitis
Įtraukti kaip informacijos pateikimas
2009-11-17 Nr.

PRAŠYMAS

DĖL KLAUSIMO ĮTRAUKIMO Į TARYBOS POSĖDŽIO DARBOTVARKĘ

Klaipėdos m. mero potvarkiu Nr 42 sudarytos darbo grupės, pavedimu teikiu Klaipėdos m. tarybai informaciją apie darbo grupės išvadas, dėl galimybės Klaipėdos mieste gražinti komunalinius atsiskaitymus į vieningą atsiskaitymo knygutę.

Prašau šį klausimą įtraukti į artimiausio tarybos posėdžio darbotvarkę.

PRIDEDAMA:

1. Informacija apie Klaipėdos miesto mero potvarkiu 2007-09-17 Nr. M-42 sudarytos darbo grupės veiklos rezultatus. (2 lapai)
2. Darbo grupės veiklos išvados (3 lapai).

Tarybos narys

M.Usonis

P. V. Pleckaitis
Įtraukti kaip informacijos pateikimas.

2009. 11. 23.

DARBO GRUPĖS VEIKLOS IŠVADOS

Klaipėdos miesto mero potvarkiu (2007-09-17 Nr. M-42) buvo sudaryta darbo grupė, kuri buvo įpareigota išnagrinėti galimybę gražinti komunalinius atsiskaitymus į vieningą atsiskaitymo knygutę. Grupei vadovauti buvo paskirtas Klaipėdos miesto tarybos narys M.Usonis. Į darbo grupę deleguoti miesto tarybos nariai, administracijos atstovai, savivaldybės komunalinių paslaugų tiekimo ir kitų komunaliniame ūkyje dirbančių bendrovių atstovai.

Darbo grupė konstatavo, kad pagrindiniai veiksniai, lėmę „vieningos knygutės“ atsiskaitymo sistemos panaikinimą buvo:

1. Pasikeitusi teisinė bazė, kuri reikalavo paslaugų teikėjams išrašyti sąskaitas. Komunalinio ūkio įmonės privatizavus arba atsiradus naujiems žaidėjams, jų savininkų politika nematė poreikio tokioje sistemoje dalyvauti.
2. Įmonėms tapo aktuali atsiskaitymų užlaikymo problema, norėta, kad pinigai kuo greičiau pasiektų adresatą. Tapo aktuali skaitiklių duomenų deklaravimo paslauga, kilo diskusijos dėl galimybės apmokėti dalimis.
3. Senasis „knygutės operatorius“ Valstybinio statistikos departamento skaičiavimo centras nesugebėjo pasiūlyti lanksčios kainodaros ir suteikti savo klientams papildomų paslaugų, kurios padėtų įmonėms sumažinti teikiamų paslaugų kaštus.

Darbo grupė savo posėdžių metu išanalizavo teisinę bazę, paslaugų tiekėjų pozicijas, reikalavimus, siūlomus atsiskaitymo sistemų produktus jų veikimo principus ir atsiskaitymų sistemų raidos tendencijas Lietuvoje, kurias pristato Klaipėdos miesto tarybos nariams, savivaldybės administracijai ir miesto bendruomenei.

Teisinė bazė

1. Šiandien egzistuojanti atsiskaitymus reguliuojanti teisinė sistema nesudaro kliūčių optimizuoti atsiskaitymų juos suvedant į kokio nors pobūdžio atsiskaitymo dokumentą. Pagal pakitusios teisinės bazės reikalavimus, paslaugų teikėjai turėtų pateikti sąskaitas, tačiau jokie teisės aktai nenurodo, kaip tos paslaugos turėtų būti apmokėtos.
2. Š.m. lapkričio 1-ąją dieną įsigalios komunalinių paslaugų mokėjimus reguliuojanti Europos direktyva, kuri įpareigoja komunalinių paslaugų tiekėjus UŽTIKRINTI savo vartotojams galimybę atsiskaityti už komunalinius mokesčius, nemokant jokių PAPILDOMŲ KOMISINIŲ.
3. Šiuo metu yra rengiami teisės aktai, kuriuose „Atsiskaitymo knygutė yra numatoma įteisinti kaip alternatyvus atsiskaitymo priemonė kas leistu pereiti prie bendros sąskaitu atsiskaitymo sistemos vienu mokėjimu“

Darbo grupė savo posėdžiuose išklausė daugiau nei keturių bendrovių kuriamus arba diegiamus produktus, kurie turėtų palengvinti klaipėdiečiams galimybę lengviau, pigiau ir patogiau atsiskaityti už komunalines paslaugas. Darbo grupės nariai mano, kad labiausiai šiai darbo grupei keltus tikslus įgyvendino dvi bendrovės pasiūliusios pakankamai kokybišką ir funkciškai išbaigtą atsiskaitymų sistemos administravimo produktą.

Tai būtų Uždaroji akcinė bendrovių „Litas prie lito“ ir Valstybės statistikos departamento įmonė kontroliuojama AB „Informacinių verslo paslaugų įmonė“ (toliau „Litas prie lito“)

UAB „Aservis“, kuri diegia projektą „bendra sąskaita“ (toliau Bendra sąskaita)

Sistemos požymiai	„Litas prie lito“	Bendra sąskaita
Atsiskaitymo dokumentas	Popierinio dokumento pagrindas RST atsiskaitymo knygelė. Įmonės atstovai užtikrina, kad yra pasirengę aptarnauti ir VST knygutę, kartu kurti	Vartotojo sutikimu operatorius surenka sąskaitas iš paslaugų tiekėjų, jas atspausdina viename dokumente ir pateikia savo klientui apmokėti.

	naują atsiskaitymo dokumentą, kuris maksimaliai supaprastintų atsiskaitymus.	
Elektroninė atsiskaitymo forma	Bendrovė yra sukūrusi ir turi veikiančią elektroninę atsiskaitymų sistemą, kuri leidžia dar maksimaliau išplėsti atsiskaitymus nei tai galima padaryti popieriniu variantu (TEO, Lietuvos dujos). Taip pat suteikiama galimybė apmokėti už kelis butus.	Bendrovė turi veikiančią interneto sąsają, atitinkančią popierinį bendros sąskaitos variantą.
Sistemos veikimo patirtis	Bendrovė administruoja komunalinius mokesčius Rytų Lietuvoje	Bendra sąskaita veikia Kauno mieste, pradėti kūrimo darbai Klaipėdoje.
Sutartys su pinigų rinkimo taškais	Bendrovė jau administruoja Vilniaus zonos atsiskaitymus, todėl turi veikiančias sutartis su bankais, paštu.	Bendrovė administruoja atsiskaitymus, todėl turi pasirašiusi sutartis su finansinėmis įstaigomis.
Duomenų bazės kodavimas	<i>Abi bendrovės konstatuoja, kad problemų su duomenų bazių, vartotojų bazių ir paslaugų teikėjų naudojamoms programinėms įrangoms kodavimu, nebus.</i>	
Galimi resursų taupymo šaltiniai	Resursai taupomi apmokant sąskaitas, suteikiant galimybes optimizuoti paslaugų teikėjų apmokėjimų kontrolės resursus.	Taupoma sąskaitų formavimo, siuntimo išlaidos.
Pinigų užlaikymas	<i>Abi bendrovės teikia tik mokėjimų administravimo paslaugas. Sumokėti pinigai saugomi surenkamosiose sąskaitose, o bendrovės juos tik paskirsto paslaugų tiekėjams.</i>	

Produktų tendencijos

Darbo grupė konstatuoja, kad esamoje situacijoje nėra išrasta vieno ir galutinio produkto, kuris universaliai išspręstų atsiskaitymo problemas Klaipėdoje. Iš esmės atsiskaitymo sistemų bendrovės siūlo tą patį ***Bendrajį atsiskaitymo dokumentą- atsiskaitymo sistemą, konsoliduojančią mokėjimus ir sudarančią galimybę paslaugų vartotojui apmokėti sąskaitas viena finansine operacija.***

Darbo grupė nesiima spręsti, kuri iš atsiskaitymo dokumentų versija yra geriausia ir siūlo abiejų bendrovių siūlomus produktus įvertinti klaipėdiečiams, kurie savo sprendimu pasakys, kuris bendrojo atsiskaitymo dokumento modelis yra jiems priimtinausias.

Mokėjimo sistemos administratoriams rekomenduojama ir toliau vystyti Elektronines atsiskaitymo sistemos versijas, kurios yra ekologiškesnės, efektyvesnės ir pigesnės. Jungtinės elektroninės atsiskaitymo sistemos, padėtų optimizuoti paslaugų teikėjų išlaidas, kurias jie šiandien yra priversti skirti savo IT sistemų priežiūrai ir plėtrai.

Galimi atsiskaitymų sistemos dalyviai

Darbo grupė konstatuoja, kad vieningose atsiskaitymo sistemose turėtų (galėtų) dalyvauti įmonės, kurios iš gyventojų renka periodinius mokėjimus. Tai būtų „AB Klaipėdos vanduo“, AB „Klaipėdos energija“, Namų administratoriai, AB „VST“, AB „Lietuvos dujos“, kabelinių tinklų operatoriai, AB „TEO“, UAB „KRATC“, internetinio ryšio tiekėjai.

Darbo grupės manymu, nebūtina, kad esamu momentu atsiskaitymo sistemose dalyvautų visi paslaugų tiekėjai. Tai priklausys nuo operatoriaus pasiūlytu ekonominiu efektyvumu sąlygų įmonėms teikiančioms gyventojams paslaugas.

Savivaldybės kontroliuojamos įmonės sudarytų pakankamą kritinę masę, o pritraukti likusius paslaugų tiekėjus būtų mokėjimo sistemos operatorių reikalas.

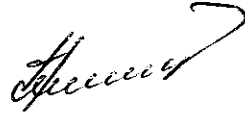
Atsiskaitant, pagal bendrąją atsiskaitymo sistemą, atsiranda **papildomas tarpininkas, administruojantis šią sistemą, kurio paslaugas ir sąskaitų leidimo kaštus reikia apmokėti.** Tuo pačiu pastebėtina, kad paslaugas teikiančios įmonės gali taupyti sąskaitų spausdinimo, mokėjimų kontrolės aparato išlaikymo, sąskaita. Darbo grupės nariai neketina kištis į bendrovių verslo santykius, tačiau tikisi, kad paslaugų teikėjai susitars įvertindami ekonominius, socialinius ir kitus kaštus. Vertinant paslaugos ekonominį efektą reikia įskaičiuoti ne tik tiekėjų patiriamą sąnaudų

ekonomija, bet ir vartotojų mokamų sąskaitų aptarnavimo išlaidų ženklų mažėjimą. Darbo grupė tiki, kad suinteresuotos šalys taip pat *įvertins savo misiją – sudaryti klaipėdiečiams maksimaliai patogias, pigias ir kokybiškas sąlygas atsiskaityti už komunalines paslaugas.*

Kiti siūlymai:

1. Darbo grupė rekomenduoja Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai kreiptis į valstybės institucijas, kad būtų įteisinta galimybė vartotojams atsiskaityti už vidutinį suvartotą energijos kiekį, kuris būtų paskaičiuojamas iš prieš tai buvusių dvylikos mėnesių energijos kiekių suvartojimo. Metų gale patikslinant apskaitos prietaisų rodmenis. Šiuo atveju sąskaitas reikėtų siųsti tik du kartus per metus.
2. Paslaugų tiekėjai ir atsikaitymo sistemų administratoriai turi kartu dirbti tobulindami apskaitos prietaisų deklaravimo mechanizmą, duomenų perkėlimo ir nuskaitymo automatizavimą. Tai sudaro **Didžiausias kliūtis bendrosioms atsiskaitymo sistemos vystytis.** Matavimo prietaisų deklaravimo ir apdorojimo sąnaudos sudaro žymią sistemos kaštų dalį.

Darbo grupės vadovas

M.Usonis

INFORMACIJA APIE KLAIPĖDOS MIESTO MERO POTVARKIU 2007-09-17 Nr. M-42 SUDARYTOS DARBO GRUPĖS VEIKLOS REZULTATUS.

Klaipėdos miesto meras 2007-09-17 savo potvarkiu Nr M-42 dieną sudarė darbo grupę, kuri turėjo išnagrinėti galimybę Klaipėdos mieste komunalinius atsiskaitymus sugražinti į vieningą atsiskaitymų knygelę.

Į darbo grupę deleguoti miesto tarybos nariai, administracijos atstovai, savivaldybės komunalinių paslaugų tiekimo ir kitų komunaliniame ūkyje dirbančių bendrovių atstovai. Grupei vadovauti paskirtas savivaldybės tarybos narys Marius Usonis.

Darbo grupė išnagrinėjo priežastis kodėl Klaipėdos mieste buvo atsisakyta „Vieningosios atsiskaitymo knygelė“, reikalavimus naujai kuriamam atsiskaitymo dokumentui, teisės aktų pokyčius, susijusius su įmokų administravimu, bei valstybės ir privačių ūkio subjektų siūlomais produktais, kurie patenkintų minimalius „bendrojo atsiskaitymo dokumento“ poreikius.

Darbo grupė konstatavo, kad nėra teisės akto, kuriuo būtų būtų apsunkinatas bendrojo atsiskaitymo dokumento funkcionavimas. Diskutuojama šiuo atveju būtų dėl siūlomų produktų ekonominės naudos, atsiskaitymo dokumento patogumo vartotojui, paslaugų teikėjui ir mokesčių surinkėjui.

Darbo grupės metu buvo pateikti keturi siūlomi produktai. Grupės nariai vienbalsiai konstatavo, kad labiausiai užbaigtus produktus siūlo UAB „Aservis“ ir UAB „Litas prie lito“. Abi bendrovės siūlo skirtingus produktus, kurie bus patrauklesni skirtingoms vartotojų grupėms. Iš esmės atsiskaitymo sistemų bendrovės siūlo tą patį.

Darbo grupė nesiima spręsti, kuri iš atsiskaitymo dokumentų versija yra geriausia ir siūlo abiejų bendrovių siūlomus produktus įvertinti klaipėdiečiams, kurie savo sprendimu pasakys, kuris bendrojo atsiskaitymo dokumento modelis yra jiems priimtinausias.

Darbo grupė konstatuoja, kad vieningose atsiskaitymo sistemose turėtų (galėtų) dalyvauti įmonės, kurios iš gyventojų renka periodinius mokėjimus. Tai būtų „AB Klaipėdos vanduo“, AB „Klaipėdos energija“, Namų administratoriai, AB „VST“, AB „Lietuvos dujos“, kabelinių tinklų operatoriai, AB „TEO“, UAB „KRATC“, internetinio ryšio tiekėjai.

Darbo grupės manymu, nebūtina, kad esamu momentu atsiskaitymo sistemose dalyvautų visi paslaugų tiekėjai. Tai priklausys nuo operatoriaus pasiulytu ekonominio efektyvumo sąlygų įmonėms teikiančioms gyventojams paslaugas. Savivaldybės kontroliuojamos įmonės sudarytų pakankamą kritinę masę, o pritraukti likusius paslaugų tiekėjus būtų mokėjimo sistemos operatorių reikalas.

Darbo grupės nariai neketina kištis į bendrovių verslo santykius, tačiau tikisi, kad paslaugų teikėjai susitars įvertindami ekonominius, socialinius ir kitus kaštus. Vertinant paslaugos ekonominį efektą reikia įskaičiuoti ne tik tiekėjų patiriamą sąnaudų ekonomiją, bet ir vartotojų mokamų sąskaitų aptarnavimo išlaidų ženklų mažėjimą. Darbo grupė tiki, kad suinteresuotos šalys taip pat įvertins savo misiją – sudaryti klaipėdiečiams maksimaliai patogias, pigias ir kokybiškas sąlygas atsiskaityti už komunalines paslaugas.

Darbo grupės nariai ragina visas suinteresuotas šalis plačiau naudoti elektronines priemones, skirtas sąskaitų formavimui, valdymui ir jų apmokėjimui. 1. Darbo grupė

rekomenduoja Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai kreiptis į valstybės institucijas, kad būtų įteisinta galimybė vartotojams atsiskaityti už vidutinį suvartotą energijos kiekį, kuris būtų paskaičiuojamas iš prieš tai buvusių dvylikos mėnesių energijos kiekio suvartojimo. Metų gale patikslinant apskaitos prietaisų rodmenis. Šiuo atveju sąskaitas reikėtų siųsti tik du kartus per metus.

Darbo grupės nariai savo posėdyje, vykusiame 2009-10-28 dieną, vienbalsiai pritarė darbo grupės ataskaitai ir įgaliojo darbo grupės vadovą Marių Usonį pristatyti darbo grupės išvadas Klaipėdos miesto tarybai.

PRIDEDAMA:

1. Klaipėdos m. mero potvarkiu 2007-09-17 Nr M-42 išvados

Grupės vadovas

Marius Usonis